O B S A H

Str.

A. FINANČNÍ INSTITUCE OTROKÁŘSKÝCH SPOLEČNOSTÍ 9

1. Společnost 9
2. Antické mincovní hospodářství 9
3. Obchodní kapitál, lichvářský kapitál a poklad 12
4. Státní finance 14
a) Starý Orient 15
b) Řecké státní finanční hospodářství 16
c) Římské státní finanční hospodářství 17

B. FINANČNÍ INSTITUCE VE FEUDALISMU 21

I. Společenský řád jako základ finančních vztahů 21
II. Potřeby feudálního státu 24
III. Zdroje státních příjmů ve feudalismu 26
1. Domény 26
2. Regály 27
3. Akcízy 34
4. Vznik přímých daní (:kontribucí:) 37
5. Půjčky 42
IV. Finanční orgány feudálního státu 43
V. Finanční hospodářství měst 46
VI. Počátky peněžnictví a úvěru 48
VII. Finanční hospodářství feudálů na jejich statcích 50
VIII. Finanční hospodářství církve 51

C. FINANČNÍ INSTITUCE V PŘECHODNÉM OBDOBÍ MEZI FEUDALISMEM A VÍTĚZSTVÍM KAPITALISMU 55

I. Společensko-ekonomické základy finančních vztahů 55
II. Peněžní hospodářství 61
III. Bankovnictví, úvěr a pojištění 65
IV. Finanční instituce feudálně-absolutistického státu 68
1. Státní výdaje 68

Str.

2. Cla a akcízy 69
3. Zvláštní případ akcízů - obchodové daně 75
4. Kontribuce - přímé daně 76
5. Příjmy ze státního majetku 81
6. Počátky státního rozpočtu 82
7. Státní dluh 83
8. Finanční orgány státu 89

V. Akumulace peněžních prostředků u feudálních zbohatlíků, u buržoazie a u církve 90

D. FINANČNÍ INSTITUCE KAPITALISMU VOLNÉ SOUTĚŽE 92

I. Předpoklady vzniku a rozvoje kapitalistických finančních institucí 92
II. Měna 94
III. Úvěr, peněžnictví a pojišťovnictví 101
1. Druhy úvěrů. Cenné papíry 101
2. Banky a jejich funkce 103
3. Ústavy lidového peněžnictví 107
4. Burzy 108
5. Pojišťování 109
IV. Státní finanční hospodářství 111
1. Rovnováha státních příjmů a státních výdajů - státní rozpočet 111
2. Státní dluh 116
3. Příjmy státního rozpočtu 119
a) příjmy soukromohospodářské 119
b) poplatky. 121
c) daně 122
aa) úvod 122
bb) daně spotřební 123
cc) cla 125
dd) daně obchodové 126
ee) daně přímé 127
ff) odpor proti daním spotřebním 130

Str.

4. Finanční správa a finanční kontrola 131
a) finanční správa 131
b) účtování a finanční kontrola 135
V. Finance územní samosprávy a finance států složených 136
VI. Finance římsko-katolické církve za kapitalismu volné soutěže.. 140

E. FINANČNÍ INSTITUCE MONOPOLNÍHO KAPITALISMU DO I. SVĚTOVÉ VÁLKY. . . 141

I. Monopoly a jejich vliv na finanční instituce 141
II. Organizace měny na počátku monopolního kapitalismu 142
III. Peněžnictví, úvěr a pojišťovnictví 146
1. Obecná situace v bankovnictví 146
2. Peněžní ústavy a úvěr v Rakousko-Uhersku 148
3. Smluvní (:individuální:) pojištění 151
IV. Státní výdaje a rozpočtová rovnováha 153
V. Státní dluh 155
VI. Vývoj příjmů státního rozpočtu 157
1. Skladba státních příjmů. Obecné problémy daňové soustavy 157
2. Přímé zdanění důchodů a výnosů 160
3. Zdanění nepřímé 164
a) daně spotřební 164
b) cla 166
c) daně obchodové 167
VII. Organizace a činnost finančních orgánů 167
VIII. Finanční instituce územní samosprávy a států složených. . . . 168
IX. Sociální pojištění 171
X. Finanční instituce a politika dělnického hnutí 173

F. FINANČNÍ INSTITUCE V DOBĚ VŠEOBECNÉ KRIZE KAPITALISMU DO II. SVĚTOVÉ VÁLKY 177

I. Obecná situace 177
1. Poválečné poměry a dočasná stabilizace kapitalismu. . . 177
2. Světová hospodářská krize 178
3. Československá předmnichovská republika 179

Str.

II. Měnové soustavy ve všeobecné krizi kapitalismu do II.světové války 183
1. Poválečná konsolidace měnových soustav 183
2. Vznik a první vývoj československé měny 185
3. Měny ve světové hospodářské krizi 189
III. Vývoj úvěru, peněžnictví a pojišťovnictví 192
1. Obecná situace 192
2. K vývoji v některých státech 193
3. Československo 194
a) banky 194
b) lidové peněžní ústavy 199
c) pojištění 200
d) vliv světové hospodářské krize na čs. peněžnictví a pojišťovnictví 201
IV. Rozpočty kapitalistických států 202
1. Zatížení z I. světové války 202
2. Státní výdaje do II.války světové a jejich krytí . . . 203
3. Československé rozpočty 204
V. Dluhy kapitalistických států 206
1. Situace po skončení I. světové války 206
a) předválečné státní dluhy 206
b) mezispojenecké dluhy 207
c) válečné dluhy 208
d) reparace 208
2. Státní dluhy mezi dvěma válkami 211
VI. Vývoj státních příjmů ve všeobecné krizi kapitalismu do II. světové války 212
1. Daně válečné 212
2. Majetkové dávky 213
3. Přímé daně 215
4. Nepřímé daně 219
a) daně spotřební včetně finančních monopolů 219
b) daň obratová 220
c) cla 221
d) daně obchodové 222

Str.

VII. Finanční orgány a finanční kontrola 222
VIII. Finanční politika dělnických stran 225
IX. Finanční instituce samosprávných svazků 226
X. Sociální pojištění 230
XI. Finanční hospodářství římsko-katolické církve 232

G. POČÁTKY SOCIALISTICKÝCH FINANČNÍCH INSTITUCÍ 234

1. První počátky finančního hospodaření sovětského lidu 234
2. Období nové hospodářské politiky do reforem 30. let 236
3. Sovětské finanční instituce po finančních a úvěrových reformách 239

VÝBĚR LITERATURY 247